

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АСОЦІАЦІЯ РЕАБІЛІТАЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

**«Сучасні аспекти комплексної реабілітації.
Виклики та перспективи – 2024»**

10 – 11 жовтня

Матеріали конференції

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АСОЦІАЦІЯ РЕАБІЛІТАЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Науково-практична конференція
**«СУЧАСНІ АСПЕКТИ КОМПЛЕКСНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ.
ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ – 2024»**

10-11 жовтня

Матеріали конференції

Одеса • 2024

УДК 613.4 (043.3) + 61:796 (043.2)

Головний редактор: завідувачка кафедрою фізичної реабілітації,
спортивної медицини та фізичного виховання,
д. мед. н., проф. Ольга ЮШКОВСЬКА

Секретаріат: д. мед. н., проф. Олександр ПЛАКІДА
к. мед. н., доц. Олена ФІЛОНЕНКО
Вікторія РАДАЄВА

С91 Сучасні аспекти комплексної реабілітації. Виклики та перспективи – 2024». 10-11 жовтня 2024 року. Матеріали конференції. – Одеса: ПОЛІГРАФ, 2024 – 80 с.

У збірці містяться матеріали науково-практичної конференції, «Сучасні аспекти комплексної реабілітації. Виклики та перспективи-2024». Висвітлюються питання наукових досліджень провідних фахівців у галузі фізичної реабілітації, спортивної медицини, фізичного виховання і практичної охорони здоров'я. Наведено результати використання нових діагностичних та лікувальних технологій у реабілітації поранених внаслідок військових дій, а також досягнення фундаментальних досліджень.

Всі тези друкуються в авторській редакції.

Підписано до друку: 05.10.2024 р. Формат 60x90/16. Папір офсетний.
Гарнітура Times New Roman. Умовн.-друк. арк. 5,25. Наклад 300 прим.

Видавництво «ПОЛІГРАФ»
Свідоцтво: серія ДК № 6977 від 14.11.2019 р.
вул. Польська, 9/13, Одеса, 65014

© Одеський національний медичний університет, 2024

ФІЗКУЛЬТУРНО-СПОРТИВНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ВETERANІВ ОДЕЩИНИ

Юшковська О.Г.

Одеський національний медичний університет

Активні військові дії на території країни нашої країни щодня збільшують кількість осіб з інвалідністю як серед військових, так й серед цивільних. Поранення у військових досить часто призводять до інвалідизації, тривалої непрацездатності, розладів психіки та зниженню якості життя постраждалих. Це призводить до суттєвого навантаження на систему охорони здоров'я. Майже 250 тисяч пацієнтів щороку потребують реабілітації. Це в свою чергу безпосередньо пов'язане із пошуком нових можливостей для покращення, якості та ефективності надання реабілітаційної допомоги, адже пацієнти потребують проведення комплексних цілеспрямованих програм фізичної реабілітації, направлених на відновлення та компенсацію втрачених функцій, відновлення та підтримку рівня фізичної активності, покращення психічного стану та якості життя постраждалих.

Постійно триває пошук нових видів реабілітації ветеранів. Вагоме місце займає фізкультурно-спортивна реабілітація у процесі відновлення осіб з інвалідністю. Одним з видів фізкультурно-спортивної реабілітації є адаптивний спорт. Адаптивний спорт – вид адаптивної фізичної культури, що має на меті задовольнити потреби особи з інвалідністю у самоствердженні, соціалізації та комунікації. До загальних завдань адаптивного спорту відносять мобілізацію духу, формування свідомого ставлення до реальності та власних можливостей, самореалізації, розвитку вольових якостей. Світовий та вітчизняний досвід свідчить, що фізкультурно-спортивна реабілітація як окремий вид реабілітаційної допомоги має високу ефективність для ветеранів війни, що обумовлено об'єктивними чинниками, серед яких вік ветеранів війни, рівень їх фізичної активності, а також змагальна компонента й потреба шукати виклики та реагувати на них.

Згідно законів України «Про фізичну культуру і спорт» та «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні», фізкультурно-спортивна реабілітація – система заходів, розроблених із застосуванням фізичних вправ для відновлення здоров'я особи та спрямованих на відновлення і компенсацію за допомогою занять фізичною культурою і спортом функціональних можливостей організму для поліпшення фізичного і психологічного стану.

Обов'язковим етапом залучення ветеранів до занять з адаптивних видів спорту є їх оцінка мультидисциплінарною реабілітаційною командою. Під час

зборів мультидисциплінарної команди проводиться повне клінічне обстеження, яке включало такі показники, як оцінку фізичних функцій, оцінку активності у повсякденному житті з наявністю індикаторів психологічних проблем. Враховуючи особливості біомеханіки ветеранів із різними травмами та на різних етапах реабілітація лікарський нагляд дозволяє всебічно описати клінічний та функціональний стан займаючихся, а також попередити травмування.

На Одещині серед інших видів адаптивного спорту, таких як, баскетбол на візках, пара-гольф, бочча, стрільба з лука, адаптивний більярд, активно розвивається новий вид спорту – адаптивне веслування на ялах. Ял – це морехідна військова шлюпка з рейково-розрізним вітрильним озброєнням, яка виготовляється з дерева. Для потреб поранених, Федерацією морських багатоборств України її було модифіковано, а саме розроблені місця для сидіння, які враховуються проблеми з контролем тулуба або нестійкістю кору внаслідок ампутації нижньої (ix) кінцівок.

В порівнянні з іншими адаптивними видами спорту веслування на ялах має свої переваги. По перше, як командний вид спорту, дає можливість військовим знов бути в «своєму середовищі» та окрім зміцнення організму має позитивний вплив на психічне здоров'я, що в свою чергу може стати першим кроком до відновлення. По друге оскільки весляр сидить на розсувному сидінні, діапазон рухів у суглобах та загалом всього тіла може бути адаптований до кожної поранено залежно від рівня мобільності. Цей вид спорту активно покращує м'язовий тонус всього тіла, оскільки одночасно задіяні верхні та нижні кінцівки, а також грудна клітина. Ще однією перевагою веслування на ялах в програмі реабілітації військових є можливість активного залучення в процес членів родин.

Виходячи з наведеного вище, можливо зробити наступні висновки:

- фізкультурно-спортивна реабілітація ветеранів позитивно впливає на підвищення рівня функціональної мобільності, психологічної стійкості та повсякденної активності.

- адаптивний спорт для ветеранів не лише спрямований на досягнення результатів, він дозволяє бути активним учасником реабілітаційного процесу та проходити реабілітацію за принципом «рівний-рівному».

- популяризація адаптивного спорту сприяє формуванню ефективної системи мотивації ветеранів війни та членів їх сімей до активного способу життя, зокрема до рухової активності та занять спортом.

- запровадження комплексної діагностики та реабілітаційного обстеження ветеранів війни лікарями із спортивної медицини та фахівцями з реабілітації як обов'язкової складової заходів фізкультурно-спортивної реабілітації ветеранів війни.

- з метою розвитку адаптивного спорту важливим є сприяння використанню існуючих об'єктів інфраструктури та розвитку сучасної спортивної інфраструктури Одещини з урахуванням вимог ДБН та наказу МОЗ №198 від 06.02.2024 «Безбар'єрність» для проведення адаптивних спортивних заходів.

- перспективним напрямом є створення інтерактивної мапи спортивних об'єктів Одещини, які можуть надаватися для занять фізичною культурою та спортом учасникам бойових дій, особам з інвалідністю внаслідок війни та членам їх сімей.

- фізкультурно-спортивна реабілітація є актуальним об'єктом наукових досліджень, що сприяє підготовці наукових кадрів, написанню статей, підручників, захисту дисертаційних робіт.

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ АДАПТИВНОЇ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА АДАПТИВНОГО СПОРТУ

Юшковська О.Г., Середовська В.Ю.

Одеський національний медичний університет

На сьогоднішній день люди з обмеженими можливостями є однією з найбільш соціально незахищених категорій населення.

Більшість із них потребує реабілітації, тому засоби адаптивної фізкультури є соціально значущими заходами.

Адаптивна фізична культура – це комплекс заходів спортивно-оздоровчого характеру, спрямованих на реабілітацію та адаптацію до нормального соціального середовища людей з обмеженими можливостями. Завдяки тому, що державна влада звернула увагу до проблем адаптивного спорту, кількість людей з обмеженими можливостями, які займаються фізичною культурою та спортом, значно збільшилася. Проте проблеми розвитку адаптивного спорту очевидні. Незважаючи на підготовку фахівців із адаптивного спорту та створення системи підвищення кваліфікації, все одно гострою проблемою є нестача кадрів. Більшість викладачів – тренерів навчалися для роботи зі здоровими людьми. Для занять з людьми з обмеженими можливостями мало загальних знань з фізичного виховання, необхідні спеціальні знання, пов'язані з психологією та медициною.

Великою проблемою є недостатнє забезпечення спортивними об'єктами та низький рівень їхньої завантаженості, найчастіше пов'язаний з слабкою матеріально-технічною базою. Для занять людей з обмеженими можливостями споруди не мають необхідного допоміжного устаткування.

ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ЯК МЕТОД ПОПЕРЕДЖЕННЯ ВИНИКНЕННЯ СПАСТИЧНОСТІ У ПАЦІЄНТІВ З ГОСТРИМ МОЗКОВИМ ІНСУЛЬТОМ Соломка Я.А., Стриженюк В.В.	53
ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ЯК МЕТОД ПОПЕРЕДЖЕННЯ УРАЖЕННЯ ОРГАНІВ МІШЕНОЇ У ПАЦІЄНТІВ З АГ Стоянова О.С., Кишман В.О.	54
ЕРГОГЕННИЙ ВПЛИВ КОФЕЇНУ НА РЕЗУЛЬТАТИ У СПОРТІ Траверсе Г.М., Мизгіна Т.І.	55
ЕФЕКТИВНІСТЬ КОРЕКЦІЇ СТАТИЧНОГО СТЕРЕОТИПУ У ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ПРОТЯГОМ 2022-2024 РР. Філоненко О.В.	58
ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ПРИ ПОШКОДЖЕННІ ПЕРЕДНЬОЇ ХРЕСТОПОДІБНОЇ ЗВ'ЯЗКИ КОЛІННОГО СУГЛОБА Челебій Т.О., Михайлик К.О.	60
ЛЮДИНО-ТВАРИННА ВЗАЄМОДІЯ ЗА ДОПОМОГОЮ СЛУЖБОВИХ СОБАК ЯК ІНСТРУМЕНТ ПСИХОЛОГІЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ Чернілевська-Ісайко О.В.	61
РОЛЬ ВООЗ В РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ПАЦІЄНТІВ В УМОВАХ ВІЙНИ Шанигін А.В., Ноябрьов Д.В.	63
РЕАБІЛІТАЦІЯ ХВОРИХ ПІСЛЯ ПЕРЕЛОМУ ШИЙКИ СТЕГНА. КЛІНІЧНІ ВИПАДКИ Шахназарян К.Е.	65
ФІЗКУЛЬТУРНО-СПОРТИВНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ВЕТЕРАНІВ ОДЕЩИНИ Юшковська О.Г.	67
СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ АДАПТИВНОЇ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА АДАПТИВНОГО СПОРТУ Юшковська О.Г., Середовська В.Ю.	69
ОСОБЛИВОСТІ НАДАННЯ ДОПОМОГИ ПОСТРАЖДАЛИМ ВНАСЛІДОК ВІЙСЬКОВОЇ АГРЕСІЇ. ДОСВІД ПРИВАТНОГО ЦЕНТРУ ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ «НАША ТУРБОТА» Яблонський О.Ю., Манчук В.В.	70
РЕАЛІЗАЦІЯ ПАЦІЄНТОЦЕНТРИЧНОГО КОНЦЕПТУ НАДАННЯ РЕАБІЛІТАЦІЙНОЇ ДОПОМОГИ В УМОВАХ КЛАСТЕРНОЇ ЛІКАРНІ ЧЕРЕЗ СПІВПРАЦЮ МЕДИЧНИХ ТА НЕМЕДИЧНИХ НАДАВАЧІВ РЕАБІЛІТАЦІЙНИХ ПОСЛУГ Якименко О.О., Себов Д.М., Рибак В.А., Коротаєва В.А ¹ , Маркіна К.В.	72
СУЧАСНІ СПА ПРОЦЕДУРИ ТА ЇХ ВИКОРИСТАННЯ Афанасьєв С. І.	77